

Lunds Universitet VT15
Statsvetenskap Institutionen
Statsvetenskaplig metodologi STVK02
Kandidatuppsats
Handledare: Jakob Gustavsson

Anton Pärli
910120-5954
22/4 2015

En annan sorts säkerhet

En studie om det förändrade säkerhetsbegreppet i
svensk utrikes-och säkerhetspolitik

Av: Anton Pärli

Abstract

Sverige har genom tiderna varit en stark röst för folkrätten och respekten för mänskliga rättigheter samt en engagerad del i FN:s internationella insatser. Men efter det paradigmskifte som skakade världen i och med Sovjets fall och kalla krigets slut, vilken roll kan Sverige ta där. Och med antaganden om en bredare samt djupare definition av säkerhetsbegreppet blivit allt mer implementerad i den svenska utrikes-och säkerhetspolitiken, vad är det Sverige vill hålla säkert? Denna uppsats är till för att undersöka om en förändring i den svenska utrikes-och säkerhetspolitiska retoriken samt agerandet har förändrats sedan kalla kriget tog sitt slut 1989, allt sett utifrån kontexten av hur synen på begreppet säkerhet har förändrats inom den svenska utrikes-och säkerhetspolitiska debatten och Sveriges engagemang och agerande i internationella militära insatser. I slutet av denna uppsats kommer det finnas en allt bättre bild på hur Sveriges syn på säkerhet och vad som behövs säkras att finnas.

Nyckelord: Säkerhet, Sverige, Utrikes-och säkerhetspolitik, retorik och agerande.

Antal ord:

1. Introduktion	4
1.1 Inledning	4
1.2 Bakgrund	4
1.3 Problemdiskussion	5
1.4 Syfte och Problemformulering	5
1.5 Hypotes	5
1.6 Avgränsningar	6
2. Metod och Material	6
2.1 Vetenskaplig Utgångspunkt	6
2.2 Val av metod	7
2.3 Material.....	7
2.4 Motiv för val av metod	7
3. Teori	8
3.1 Relevant teoribildning.....	8
3.2 Säkerhetsisering.....	9
3.3 Kritisk Säkerhetsanalys	10
3.4 Normativ Europeisering.....	11
4. Empiri	11
4.1 1990	11
4.2 1995	12
4.3 2000	13
4.4 2005	14
4.5 2010	15
4.6 2015	16
4.7 Svenska militära engagemang från 1965 till 2015	17
5. Analys	18
5.1 Retorikanalys.....	18
5.2 Agerandeanalys.....	21
6. Slutdiskussion	22
7. Referenslista	24
7.1 Skriftliga referenser	24
7.2 Internet referenser	24

1. Introduktion

1.1 Inledning

Går man in på www.regeringen.se och därefter går in på fliken som heter utrikes-och säkerhetspolitik så kan man direkt läsa att ”Sveriges säkerhetspolitik bygger på en bred syn på säkerhet. Hoten är idag annorlunda och mer komplexa”. Precis över den fliken står det om den svenska utrikesdeklarationen som varje år kommer ut i februari, där presenterar utrikesministern varje år Sveriges visioner för den utrikes-och säkerhetspolitik man ska driva. (<http://www.regeringen.se/sb/d/1991>). Men hur kom det sig att hoten idag är annorlunda, annorlunda från vad? Vilka hot finns mot Sverige och vad gör Sverige för att förhindra dessa hot? Meningen med denna uppsats är att undersöka Sveriges förändrade syn på säkerhetsbegreppet genom tiden, mer specifikt sen kalla krigets slut år 1989.

1.2 Bakgrund

Sveriges ”200 år av fred” är något man gärna tar upp när man pratar om Sveriges utrikes- och säkerhetspolitiska historia. Ett land som står utanför konflikter och utan att välja sida försöker skapa fred och stabilitet i världen. Under 1960-1980 talet när kalla kriget pågick som hårdast hade Sverige ett rykte om sig som en ”moralisk supermakt”. Sverige agerade där som mellanhand och brobyggare i konflikter mellan de båda supermakterna USA och sovjetunionen. Under denna tid paraderade Sverige även med sin neutralitetsprincip, i vilket man i retoriken och idealistiskt sa att man inte agerade utifrån någons sida utan endast för fred (Brommeson, 2010). I utrikesdeklarationen från 1990 så anför utrikesministern Sten Andersson i sitt öppningstal att Sverige fördömer Förenta Staternas invasion av Panama, och deras försök att instifta demokrati och fred för det panamanska folket. Dessutom anför utrikesministern att Sverige samt omvärlden måste öka sitt ekonomiska bistånd till den centralamerikanska regionen. Samtidigt så menar han att den centralamerikanska regionens befolkning själva måste avgöra sina angelägenheter och om demokrati är det de vill ha (1989/90:85 14/4 1990). 21 år senare flyger Svenska stridsflygplan över den libyska landsbygden för att assistera den NATO ledda R2P (responsibility to protect) operationen i Libyen där det ultimata målet är att hjälpa den libyska befolkningen att störta deras ledare och instifta demokrati och fred i landet. Hur gick det till när den svenska utrikes-och säkerhetspolitiska retoriken gick från att vara icke-interventionistiskt till att 20 år senare vara i

framkanten av humanitära interventioner världen över, och det är just det jag ska undersöka i denna studie.

1.3 Problemdiskussion

Frågan blir dock hur man undersöker Sveriges förändring i sin utrikes-och säkerhetspolitiska retorik i kombination med det sätt som Sverige har agerat. Jag ämnar göra min studie baserat utifrån begreppet säkerhet, vad betyder säkerhet för Sverige och vad är det Sverige vill göra säkert? Därmed får jag en utmärkt faktor som är synlig i retoriken och Sveriges agerande i utrikes- och säkerhetspolitiska aktioner under en tid. Samtidigt måste jag begränsa mitt spektrum till en viss tid i historien och jag ämnar inte redogöra för Sveriges förändrade syn på begreppet säkerhet under de senaste 200 åren. Det jag kommer att göra för att underlätta för min studie är att ta ett avstamp i en historisk händelse som påverkade Sverige och världens sätt att se på utrikes-och säkerhetspolitik. Detta avstamp kommer göras i och med kalla kriget tog slut runt 1990 och studien kommer därefter fortsätta tills början av 2015.

1.4 Syfte och Problemformulering

Syftet med denna studie blir därmed att undersöka hur Sveriges syn på begreppet säkerhet har förändrats från kalla krigets slut och fram tills idag (tidpunkten runt när denna uppsats skrivs, 2015) Det jag vill få ut av denna studie är att undersöka om en förändring i synen på säkerhetsbegreppet har resulterat i att Sverige allt mer aktivare engagerar sig i militära aktioner och operationer runtom i världen. Kan man härleda Sveriges förändrade syn på begreppet säkerhet till att man blivit allt villigare att skicka svensk militär utomlands. För att besvara detta behöver jag en frågeställning som startar igång studien och ger en klar riktlinje för hur jag ska gå vidare med min studie. Min frågeställning blir i detta fall:

”Hur har Sveriges syn på begreppet säkerhet förändrats sen kalla krigets slut?”

Därmed går min studie ut på att till största del beskriva om en skillnad har skett, inte till lika stor grad att försöka förklara varför.

1.5 Hypotes

Hypotesen jag har bildat för mig själv innan jag började min studie av Sveriges förändrade syn på begreppet säkerhet är att det har skett en förändring i retoriken och agerandet efter det kalla kriget tog slut. De tankar jag har är att Sverige idag agerar mer aktivt i att världssamfundets problem och speciellt i de fall där mänskliga rättigheter kränks för en

befolkning. Den ”moraliska supermakten” Sverige är inte längre ett land som står på sidan och låter resten av världen lösa konflikterna som sker, Sverige har efter kalla kriget tagit på sig ett större ansvar att försöka hjälpa till och lösa konflikter runtom i världen med militära insatser. Detta i kontrast mot tidigare då man var mer benägen att bidra med politiskt och ekonomiskt stöd istället för militärt.

1.6 Avgränsningar

De avgränsningar jag ämnar göra är först och att endast se till hur förändringen av begreppet säkerhet har utvecklats sen slutet av kalla kriget. Jag utgår från att det kalla kriget tog slut år 1989 men jag kommer ta 1990 som utgångspunkt för att börja presentera min empiri då jag anser att därifrån får man en så konkret röd linje som möjligt. För analysen av den retoriska förändringen så kommer jag på samma sätt utgå utifrån empiri som tillkommit 1990 eller efter det året. Dock kommer jag när jag analyserar agerandet från den Svenska sidan att titta på hur förändringen har skett under de senaste 50 åren, med det menat från 1965 till 2015.

Med säkerhet i denna studie kommer jag att fokusera på den militära aspekten av den, alltså kommer jag inte avhandla ekonomisk, miljö eller likande fenomen som kan vara ämnen för säkerhet. Med det menat så ämnar studien att undersöka hur Sveriges syn på säkerhet har influerat viljan och tillvägagångssättet att använda sig av sin militär utomlands.

2. Metod och Material

2.1 Vetenskaplig Utgångspunkt

För att få en så bra bild av hur Sveriges syn på begreppet säkerhet har förändrats, och kanske till och med få en förklaring så kommer jag utgå utifrån en intensiv kvalitativ metod i min studie. Med det menar jag att jag kommer välja ut ett fåtal fall som jag på djupet kommer beskriva och senare använda för min slutgiltiga analys. Med långgående observationer och studerande av fallen samt den empiri de bidrar med så kommer jag tillslut kunna göra en mångfasetterad kvalitativ analys och tolkning som i sin tur kan bidra med en förklaring till hur Sveriges syn på säkerhetsbegreppet har förändrats sen slutet av kalla kriget (Teorell, Svensson. 2013 sid 11). Denna studie är även ämnad att vara ”ex post facto” (Icke-experimentell), med det menat att jag endast kommer analysera händelser som redan har skett och jag kommer inte på något sätt försöka förklara något som kommer ske i framtiden (Teorell, Svensson. 2013 sid 80).

2.2 Val av metod

Den metod jag ämnar använda mig av för att granska och analysera mina fall är en kvalitativ innehållsanalys av de fall och den empiri som finns om fallen. I och med detta val av metod så måste jag göra operationalisering av mitt material och därmed även välja mina fall mycket noggrant så jag kan få en så bra informationsgrund som möjligt. Därefter så bygger en kvalitativ innehållsanalys vidare på att när jag väl har hittat min empiri så ska jag lokalisera vilka begrepp som är viktiga och vad i texterna som är av vikt för min undersökning. Man söker efter hur texterna är "kodade" och vilka värdeladdningar/meningsfullheter man kan finna i empirin(Beckman. 2005 sid 44-45). Då jag kommer behandla utvecklingen av Sverige utrikes-och säkerhetspolitiska retorik genom tiden så kommer jag använda mig av skiljemetoden (Method of difference) för att analysera texterna. Trögheten i förändringen gör att tankarna och retoriken kommer vara väldigt lik varandra genom åren. Så det centrala och viktiga för studien är att upptäcka när retoriker skiljer sig från de föregående och när det blandas in nya faktorer i empirin. Skiljemetoden bygger på att man väljer ut fall som är väldigt lika varandra och därefter försöker finna vart de skiljer sig (Teorell, Svensson. 2013 sid 226)

2.3 Material

Jag kommer primärt använda mig av utrikesdeklarationer och andra regeringsdeklarationer som underlag för denna studie. Utrikesdeklarationer och andra regeringsdeklarationer ger mig underlag för att analysera den retoriska förändringen som skett i svensk utrikes- och säkerhetspolitik sedan kalla krigets slut. För att sedan göra min analys för hur Sveriges agerande har förändrats så kommer jag behöva titta hur många olika militära aktioner Sverige varit involverade i de senaste 50 åren för att se om en förändring har skett. Detta kommer göras genom att från försvarets register ta ut alla militära operationer Sverige varit med i sen 1965. I och med upplägget som den utrikespolitiska debatten har kommer jag lägga störst fokus på utrikesministerns första anförande då hen där redovisar regeringens utrikespolitiska inriktning. Med det jag anser att utrikesministerns anförande speglar den svenska regeringen och Sveriges utrikes-och säkerhetspolitik för perioden som redovisas.

2.4 Motiv för val av metod

Anledningen till att jag väljer att utgå utifrån en kvalitativ innehållsanalys är att på så sätt erhålls en djupare insyn i materialet och helheten. Jag ämnar göra en analys av hur retoriken

har förändrats de senaste 25 åren i svensk utrikes- och säkerhetspolitik och därmed måste jag förstå och fördjupa sig i materialet. Om jag skulle valt en kvantitativ metod så skulle man säkert kunna få ut ett resultat av det, men det skulle snarare vara i formen av att räkna ord och utifrån det dra slutsatser om hur en förändring i retoriken har skett. Men politik är så mycket mer komplicerat än så, och speciellt utrikes- och säkerhetspolitik. För att få en förståelse så måste man gå på ”djupet” och om man bara räknar ord så missar man det meningsfulla samt det värdeladdade i texterna. Min uppsats handlar om att förstå om en förändring har skett i svensk utrikes- och säkerhetspolitik och den förståelsen får man bäst om man bygger analysen och värderingen på kvalitet och inte på kvantitet.

3. Teori

3.1 Relevant teoribildning

Jag har valt att basera min studie på tre stycken utrikes-och säkerhetspolitiska teorier som jag här nedan kommer att definiera och beskriva djupare. Men innan jag gör det måste jag förklara och definiera ett grundläggande tankesätt för dessa teorier, främst avseende för säkerhetisering och kritisk säkerhetsanalys. Detta är tankesättet om en bredare samt djupare definition om säkerhetsbegreppet. För i och med slutet på kalla kriget, som på många sätt kan definieras utifrån realismen där den starka militära staten var målet för säkerhet, så blev det uppenbart att hot mot ett lands säkerhet inte bara innebar att grannlandet hade en starkare militär än en själv. Omfattningen av begreppet säkerhet vidgades och man började nu identifiera hot mot andra områden inom och mot staten. Sådana fenomen inkluderade fattigdom, svält, sjukdom, miljön men även hot mot mänskliga rättigheter för befolkning. Man talar här om olika referens objekt för säkerhet med staten som tidigare referens objektet för säkerhet. Med referens objekt menar man de föremål eller fenomen som man refererar till för att analysera säkerhet, må det vara staten, människan, miljön mm. Man kan också benämna det som ”det som behöver säkerhetsställas” (Peoples, Vaughan-Williams. 2015. Sid 4)

Med en bredare definition på säkerhet så syftar man på att det finns fenomen och problem som måste tas i hänsyn till som ligger utanför det militära perspektivet. För det är inte endast statliga militära aktioner som hotar och dödar människor, utan det finns andra hot mot staten och dess invånare. Man ser det även som att hot som inte är direkt riktade mot en stat även

ska ses som en fråga rörande säkerhet(Hough, 2013, sid 8-9). Därmed kan man säga att en bredare definition av säkerhet har uppstått och som menar på att man inte längre endast ser militära fenomen som säkerhetsfrågor utan även att man kan inkludera fler faktorer så som miljö, fattigdom, mänskliga rättigheter och sjukdom.

En djupare definition av säkerhet syftar på att referens objekten för säkerhet har skiftat från att endast handla om statens och understatliga grupperingars intressen och säkerhet till att nu börja inkludera den individuella människan. Man menar på att det är den enskilda människan som i grupp skapar dessa institutioner som styr en stat och ska därmed vara referens objektet för säkerhet istället för staten som helhet(Hough, 2013, sid 9). I och med detta ser man alltså den individuella människan som det som måste säkerhetsställas och det som är viktigt att skydda.

Både säkerhetsiseringsteorin och kritisk säkerhetsanalys bygger på denna bredare och djupare definition av säkerhet och jag ska nu fortsätta studien med att förklara hur dessa två teorier kan förklara Sveriges förändrade syn på begreppet säkerhet.

3.2 Säkerhetsisering

Min första teori jag ämnar basera min studie på är säkerhetsiseringsteorin (Securisation Theory) som härstammar från Köpenhamnsskolan och anses vara en av de största innovationerna när det kommer till utrikes- och säkerhetsteorier i modern tid. Säkerhetsiseringsteorin började ta form runt mitten på 1990-talet som ett resultat av ett behov för modernare teorier för att kunna förklara de förändringarna i utrikes- och säkerhetspolitiken som börjat ta sin form efter kalla krigets slut. Man behövde ett nytt ramverk för hur man ska analysera utrikes- och säkerhetspolitik i maktskiftet som skedde när sovjetunionen föll och från det kom säkerhetsiseringsteorin. Tankarna runt säkerhetsisering bygger på frågorna ”vad är säkerhet” och ”vad är inte säkerhet”, då sett utifrån kontexten av en bredare och djupare definition av säkerhetsbegreppet. Det man kom fram till var att konceptet säkerhets grundlades fundamentalt i överlevnad. Man talar om att när något är ett existentiellt hot mot ett referens objekt så är det en fråga om säkerhet. Man ska kunna peka på ett referens objekt och kunna säga att något är ett existentiellt hot mot dennes överlevnad. Sådan aktion kallas talhandling (Speech act), att man tar ett fenomen/problem och identifierar när det går ifrån den icke-politiska debatten till att talas om i den politiska debatten. Så när ett problem tas upp i den politiska debatten så ska det klassas som en säkerhetsfråga och därmed behöver

problemet ”säkerhetiseras” (Peoples, Vaughan-Williams. 2015. Sid 92-94). Utifrån detta kan man säga att säkerhetisering innebär att om ett problem/fenomen tas upp i den politiska debatten och därefter klassas som ett existentiellt hot mot ett visst referens objekt så är det en fråga om säkerhet.

3.3 Kritisk Säkerhetsanalys

Den andra teorin jag kommer att bygga min studie på att kritisk säkerhetsanalys (Critical Theory) och även denna är byggd på tanken runt en bredare och djupare definition av säkerhetsbegreppet. Kritisk säkerhetsanalys har sin början runt slutet av kalla kriget på 1980-talet och uppstod i fredstudier som försökte finna nya tankesätt kring kalla krigets dödläge som skapats av hotet om kärnvapenkrig. Man började söka efter ”positiv fred”, jakten på att finna de bakomliggande faktorerna till att konflikter uppkommer. Utifrån det framkom det att man behövde titta på inte bara de militära aspekterna utan även de ekonomiska och miljömässiga aspekterna samt hälsotillståndet hos ens befolkning för att kunna få förståelse, och utifrån detta uppkom kritisk säkerhetsanalys. Så om säkerhetisering byggde på frågorna ”vad är säkerhet” och ”vad är inte säkerhet” så bygger kritiskt säkerhetsanalys på frågan ”vilka hot vill vi vara fria från”. Och om säkerhetisering kretsade kring begreppet överlevnad så bygger kritisk säkerhetsanalys runt begreppet frigörelse. Här ser man staten som en konstruktion byggd på människor och staten i sig ses som ett abstrakt fenomen. Med det blir det människorna som bygger staten som ska ses som referens objekt för säkerhet och inte staten i sig. Säkerhet i sig grundas här i hur ”vi” ser på världen och vad ”vi” anser är viktigt att skydda, därmed blir säkerhetsbegreppet något mer subjektivt än vad man kan önska och det blir mer en fråga om vilka värderingar som är viktiga att skydda. (Peoples, Vaughan-Williams, 2015. Sid 29-36) Ken Booth som var en av de som jobbade fram denna teori beskriver säkerhets och tankegångarna runt frigörelse på detta sätt: *”Security means the absence of threats. Emancipation is the freeing of people (as individuals and groups) from those physical and human constraints which stop them carrying out what they would freely chose to do. War and the threat of war of one of those constraints, together with poverty, poor education, political oppression and so on. Security and emancipation are two sides of the same coin. Emancipation, not power or order produces true security. Emancipation, theoretically, is security.”* (Booth, 1991. Sid 319)

3.4 Normativ Europeisering

Den sista teorin jag har valt att använda är normativ europeisering och den är vald på grund av att den skiljer sig från som de andra två. För både säkerhetsisering och kritisk säkerhetsanalys är båda baserade på tanken om en bredare och djupare definition av säkerhetsbegreppet, vilket normativ europeisering inte är. Normativ europeisering menar på att en top-down process som sker när stater i nära relation med EU eller medlemmar i EU allt mer börjar annektera de värderingar som associeras med EU och börjar göra dem till sina egna. Det blir tal om en normförändring som sker inom staten och dess ledning/befolkning där resultatet blir att man allt mer börjar se till en lojalitet i de europeiska värderingarna över de gamla nationella värderingarna som finns i landet. Man kan förstå detta genom att landet får eller känner en starkare förpliktelse till de europeiska värderingarna att man till slut annekterar de till sina egna. Den normskiftning som därmed sker i landet gör att staten blir mer benägen att skydda dessa värderingar som sina egna, till och med att ta till vapen för försvara att dessa värderingar följs (Brommeson, 2010). I och med att Sverige under denna period jag ämnar undersöka gick med i EU så är det för mig intressant om de europeiska värderingarna har på något sätt spelat roll för en förändring i Sveriges syn på säkerhet och i den utrikes-och säkerhetspolitiska agendan.

4. Empiri

4.1 1990

Det som är utmärkande ifrån utrikesdeklarationen från 1990 är att från första början märker att en förändring har skett i världen. Utrikesministern Sten Andersson öppnar anförandet med att tala om Chiles nyfunna demokrati och att 1990-talet ”*Kan bli ett av de infriande förhoppningarnas decennium*”. Han menar därefter på att Sverige måste fortsätta och öka sitt stöd till FN för att bistå med bistånd och mänskliga rättigheter för utvecklingsländer. Sedan fortsätter han med att poängtera att det är av stor vikt för Sverige att bistå i demokratiseringsprocessen i Baltikum och lägger därefter vikt på det budgetförslag på 1 miljard kronor som ska ges i bistånd till dessa länder i regionen. Han fortsätter lite längre in i sitt anförande att tala om Sveriges engagemang i demokratiseringsprocessen i Namibia och Chile. Han nämner speciellt Namibia där svensk personal fanns på plats att agera som valövervakare och civilpolis. I nästa stycke förkastar Sten Andersson förenta staternas

invasion av Panama och menar på att den Panamanska befolkning själva måste bestämma och avgöra under demokratiska former sina egna förutsättningar. Han går vidare med att säga att man måste öka det ekonomiska biståndet till hela den Centralamerikanska regionen och befolkningen i Centralamerika måste själva avgöra sina egna angelägenheter utan hot eller militär inblandning från omvärlden. I sin avslutning säger Sten Andersson att Sveriges medlemskap i FN är en av de hörnstenar som bygger svensk utrikespolitik och att främja respekten för mänskliga rättigheter och folkrätten är centrala uppgifter för svensk utrikespolitik. Det som följer efter utrikesministern Sten Anderssons första anförande är en fortsatt debatt om hur Sverige ska ställa sig till frigörelsen och demokratiseringen av Baltikum regionen (1989/90:85 den 14/4 1990).

4.2 1995

I utrikesdeklarationen från 1995 öppnar utrikesministern Lena Hjelm-Wallén sitt anförande med att belysa de konflikter som sker i världen så som i Rwanda, Bosnien och Tjetjenien och vikten av att världssamfundet måste i tidigt skede ingripa och förebygga sådana inomstatliga konflikter. Att antalet fredsbevarande operationer och humanitära krisprogram då har ökat men om man inte tar sig an orsakerna så som fattigdom, kränkningar av mänskliga rättigheter och religiösa/etniska motsättningar så kommer säkerheten fortfarande vara hotad. Hon fortsätter därefter med att säga att det krävs att folkrätten inte längre bara ska tillämpas för att skydda staten utan att en större fokus på individen ska skapas och att FN i samarbete med Europa och europarådet måste få mer reella möjligheter att engagera sig tidigare och kraftfullt när konflikter hotar säkerheten. Man vill stärka möjligheterna för att kunna arbeta förebyggande och preventiv diplomati genom politiska samt ekonomiska insatser. Hon målar sedan upp målet för svensk säkerhetspolitik som att Sverige alltid själva ska välja hur man ska utveckla det svenska samhället politiskt, ekonomiskt, kulturellt eller i annat hänseende. Fortsatt på detta så menar hon att Sveriges måste stå starka i att hålla sig utanför krig genom att inte engagera sig i militära allianser och att andra länder inte ska förvänta sig svenskt stöd i händelse av väpnad konflikt. Hon menar att ett militärt alliansfritt Sverige en av de bästa chanser att bidra till säkerhet i det europeiska närområdet. Men hon menar inte att Sverige ska stå ensamt då hon efter poängterar att Sverige måste bygga på sitt partnerskap för fred med resten av Europa och FN. Längre in i sitt anförande kommer utrikesminister Lena Hjelm-Wallén in på den då rådande konflikten i forna Jugoslavien (som vid tillfälle av

utrikesdeklarationen pågått i fyra år), utrikesministern lägger här stor vikt på att fredssträngningarna inte får stagnera och att Unprofor (den FN ledda fredsstyrkan) ska fortsätta sin närvaro i regionen.

Hon menar även på att Sverige är en av de största bidragsgivarna till forna jugoslaven med 1300 svenskar i regionen och ett anslag på 900 miljoner kronor i katastrofbidrag. Därefter fortsätter anförandet och går in på FN där hon i samma anda som sin företrädare säger att stödet till FN är en av de hörnstenar som svensk utrikespolitik bygger på. Hon talar om Sveriges ambition att kandidera för en plats i FN:s säkerhetsråd för att kunna stärka samt reformera FN. Av samma skäl menar hon att upprättandet av en svensk internationell fredsstyrka för att snabbt kunna bistå FN och OSSE operationer. Det som följer härefter i utrikesministerns anförande är en förklaring av Latinamerika, Afrika, Asien och mellanösterns konflikter och problematik samt hur Sverige ska bidra med politiskt och ekonomiskt stöd till de konflikter som drabbat regionerna. Hon avslutar sitt anförande med att säga att Sveriges utrikespolitik är att förverkliga ett värdigt liv i frihet och oberoende för alla i Sverige, Europa och världen. Därefter är utrikesminister Lena Hjelm-Wallén anförande färdigt och den allmänna debatten tar sin början(1994/95:64 den 22/2 2005).

4.3 2000

I sin utrikesdeklaration från 1995 öppnar utrikesministern Anna Lindh sitt anförande med en återblick över det tidigare århundradet. En tid hon menar var ett sekel av frihet och demokrati men även världskrigens århundrade samt seklet då människan nästan förgjorde sig själva. Hon talar om att det nya seklet är grunden till Sveriges strävan till att värna den enskilda människans värdighet och trygghet. Längre in i sitt anförande stärker hon som sina företrädare Sveriges militära alliansfrihet i syftet att hålla sig neutral i händelse av krig i närområdet som en bestående ståndpunkt i den svenska utrikes- och säkerhetspolitiska doktrinen. Hon fortsätter därmed att säga att Sveriges säkerhets är av tydlig europeisk dimension och att EU tillsammans skapar solidaritet och en gemensam säkerhet. Därefter så liknar hon Sveriges operationer på Balkan som ett uttryck för Sveriges ansvar för en gemensam säkerhet i Europa och menar på att Sverige även ska förbättra sin militära förmåga att mer effektivt kunna medverka i krishantering. Hon fortsätter därefter med att säga att NATO har en stor betydelse för EU:s militära krishanteringsförmåga. Längre in i sitt anförande tar hon upp globaliseringens risker och hur utrikespolitiken allt mer går åt att förebygga konflikter,

förtryck och fattigdom. Med det menar hon också att förebyggande konfliktförebyggande ska ta en större roll i Sveriges utrikes-och säkerhetspolitik. Hon presenter efter det Sveriges regerings fem mål för global säkerhet:

1. Mänskliga rättigheter och demokrati,
2. Ekonomisk och social rättvisa,
3. Internationell frihandel,
4. En god miljö
5. Nedrustning.

Dessa fem mål menar hon är vitala för att människor ska få leva ett värdigt och säkert liv. Hon fortsätter med att säga att politiken samt folkrätten idag har gått ifrån nationell säkerhet och suveränitet till människors säkerhet samt mänskliga rättigheter. Hon skriver: ” *De högst ansvariga för mord, tortyr och förföljelse skall aldrig kunna sova gott om natten. Brott mot de mänskliga rättigheterna är en angelägenhet för mänskligheten i dess helhet.* ”. Det som följer därefter är en mer detaljerad plan över de andra punkterna i regeringens fem mål för Sveriges utrikes-och säkerhetspolitik för global säkerhet. Efter det så fortsätter hon med att säga att säkerhetsrådet måste stärka sin förmåga att förebygga konflikter och Sverige välkomnar den allt djupare diskussionen som sker i FN. Vidare så skriver utrikesminister Anna Lindh att det är endast FN som får besluta om militär våldsanvändning i annat än självförsvar, och åtgärder för att stoppa brott mot mänskliga rättigheter får inte heller försvåras av veton och politik. Världen får inte stå passivt och titta på när mänskliga rättigheter kränks. Utrikesministern avslutar sitt anförande med att tala som att 2000-talets svenska utrikes-och säkerhets politik kommer definieras av demokrati och utveckling samt den enskilda individens framtid. Det är Sveriges ansvar att inbringa detta i samarbete med Norden, Europa och resten av världen(1999/2000:63 den 9/2 2000).

4.4 2005

Laila Freivalds öppnar den svenska utrikesdeklarationen från 2005 med att tala om den hemiska tsunamikatastrofen som skett bara månader tidigare och samtidigt trycka på Sveriges vilja att bistå människor i nöd, även om det krävs att skicka biståndet över halva jordklotet. Tsunamin agerar som en påminnelse om att världens befolkning är av samma jord och naturkatastrofer, terrorism, krig, sviktande stater, fattigdom mm är ett hot mot alla länder och dess befolkningar. Dessa nya hot som hon beskriver måste ses ur ett bredare säkerhetsbegrepp

vilket kräver att individens skydd och rättigheter allt mer tar fokus på den säkerhetspolitiska agendan. Detta kräver en aktivare utrikespolitik. Utrikesministern skriver att under kalla kriget så sågs utrikespolitiken som Sveriges främsta försvarslinje, men idag drar man den linjen i Afghanistan, Balkan, Afrika och alla de andra platser runtom i världen där Svenskar aktivt deltar för fred och utveckling. Hon fortsätter längre in i sitt anförande med att Sverige vill se ett starkare skydd för människors säkerhet och det högsta ansvaret för denna säkerhet ligger på staten. Men som historien i Tyskland, Rwanda och Srebrenica berättar så sviks detta ansvar att skydda sin befolkning. Om det sker är det världssamfundets ansvar att agera, det finns en gemensam skyldighet att skydda som alla ska vara beredda att ta skriver hon. Därefter önskas en starkare krishanteringsförmåga från FN:s sida enligt utrikesministern och även en önskan att FN ska kunna agera snabbare samt långsiktigare i sitt fredsbyggande. Laila Freivalds tar därefter Liberia som exempel på hur man lyckts få en stabilare fred med den fredsbevarande insatsen som skedde i landet, där även Sverige var aktivt deltagande. Längre in i sitt anförande presenterar utrikesministern stolt den militära snabbinsatsstyrka bestående av Sverige, Finland, Norge och Estland som tagits fram för att snabbare kunna assistera EU men främst FN operationer i behov av stöd. Här skriver hon även att Sverige deltar i alla EU-operationer och att från och med 2005 så ökar regeringen anslaget för att delta i fredsfrämjande insatser, även mer långsiktiga operationer i ledning av FN, EU och NATO. Som i tidigare utrikesdeklarationer så definieras fortfarande Sverige av en militär alliansfrihet, men samtidigt skriver utrikesministern att NATO är en viktig partner för Sverige när det kommer till krishantering och Sverige kommer att fortsätta bidra med styrkor till de NATO ledda insatserna på Balkan och i Afghanistan. Avslutningsvis så yrkar Laila Freivalds att Sverige ska ta chansen att utveckla FN och göra den till den kraft som världen behöver för att skapa det momentum som behövs för att vinna kampen om internationell fred, säkerhet, utveckling, demokrati och mänskliga rättigheter(2004/05:72 den 9/2 2005).

4.5 2010

Carl Bildt öppnar 2010 utrikesdeklaration med att säga att världen står inför stora utmaningar och att dessa kan lösas endast genom en allt större samverkan länder emellan. Att det är genom samarbete som vi kan bidra med fred och säkerhet till utsatta regioner och stater. Bara med samarbete kan vi bidra till utveckling, demokrati och mänskliga rättigheter. Därefter följer en lång plädering om den ekonomiska krisen och den ekonomiska situationen i världen.

Men fortsatt som i tidigare utrikesdeklarationer så poängteras EU och Sveriges samarbete som en vital roll i Sveriges utrikes-och säkerhetspolitik. Längre in i sitt anförande talar utrikesministern Carl Bildt om de ökade riskerna med en allt mer globaliserad värld, att hot mot Sverige som tar sin grund långt bort från Sverige kan ha samma påtagliga fara som ett hot som kommer ifrån närområdet. Han fortsätter med att säga att Sverige kommer fortsätta sitt engagemang i Afghanistan och även öka stödet till EU:s engagemang i frågan. Fortsättningsvis så talar han om situationen i Afrika och där specifikt det svenska engagemangen för en fredlig utveckling i Somalia där Sverige kommer leda EU:s marina anti-piratsats utanför den Somaliska kusten. Därifrån fortsätter utrikesministern att säga att det i EU behövs en effektivare och långsiktigare politik för krishantering om man ska kunna främja fred och utveckling i länder så som Afghanistan och Somalia. Han talar vidare om att Sverige deltagit i EU:s samtliga krishanteringskommissioner och att det är regeringens fortsatta vilja att driva vidare utvecklingen i samarbete med FN och NATO. Han avslutar med att säga att det endast är genom ett kraftfullt och resolut EU som man med sina gemensamma värden och intressen kan skapa en bättre värld(2009/10:129 den 17/2 2010).

4.6 2015

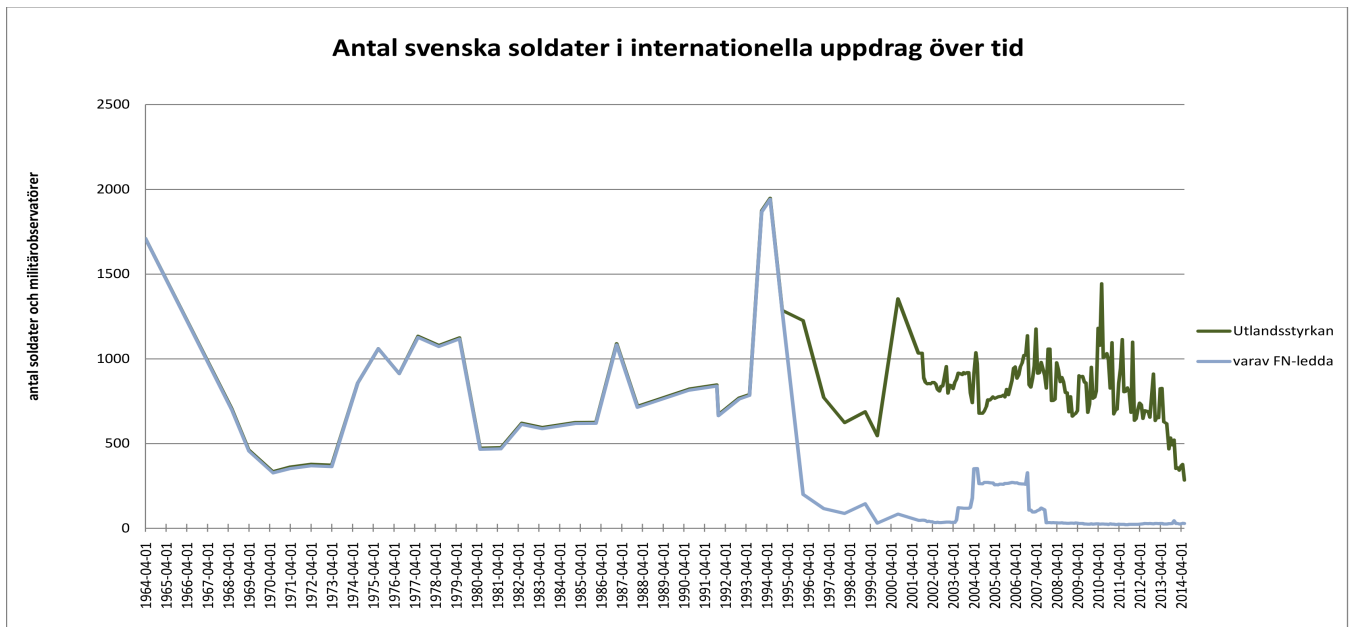
År 2015 utrikesdeklarationer öppnas av utrikesminister Margot Wallström och börjar med att kalla den ryska aggressionen mot Ukraina det största hotet mot europeisk fred sen kalla kriget tog slut. Hon ämnar att Sveriges utrikespolitik ska ta inriktningen av bred internationell samverkan och samarbete med Sveriges grannländer, EU och som en allt mer aktivare medlem i FN. Fortsättningsvis så pekar Margot Wallström att EU behöver ett bredare internationell engagemang samt en förstärkt krishanteringsförmåga. Hon nämner även att Sverige nu ska leda den EU styrda marina operationen Atalanta, och talar även om den svenskledda nordiska snabbinsatsstyrkan som under det senaste halvåret stått till EU:s tjänst. Som sina företrädare skriver hon att Sverige står under ett militärt alliansfritt banner men menar dock på att Sverige inte skulle stå passiva om ett annat EU-land eller nordisk stat kom under angrepp eller hamnade i någon annan form av konflikt. Sverige ska kunna ge men även ta emot civilt och militärt stöd vid behov. Sverige ska även fortsätta sitt aktiva deltagande i internationella insatser tillsammans med FN, EU och NATO samt OSSE. Samtidigt anser regeringen att Sverige ska delta i allt fler FN-ledda insatser, då utöver de Sverige redan är aktivt deltagande i så som Liberia, Afghanistan, Sydsudan och den Demokratiska republiken

Kongo. Hon nämner även det Sveriges bidrag i den FN ledda operationen i Mali som är Sveriges första stora bidrag till en FN ledda insatser sen 2006. Hon nämner senare i sitt anförande det svenska deltagandet i den militära utbildnings- och rådgivningsinsatsen Resolute support mission lett av NATO. Utrikesminister Margot Wallström avslutar sitt anförande genom att presentera den nya utformningen av en svensk feministiskt utrikespolitik som ska ligga till grund för att för att stärka kvinnor rättigheter runtom i världen(2014/15:58 den 11/2 2015).

4.7 Svenska militära engagemang från 1965 till 2015

I detta stycke kommer jag redovisa för det svenska engagemanget från och med 1965 till och med 2005 för att därigenom kunna dra slutsatser i min analys om huruvida det svenska militära engagemanget har förändrats. Genom åren sedan Sverige gick med i FN har man deltagit i ca 120 internationella operationer och över 100 000 svenskar har tjänstgjort utomlands (<http://www.forsvarsmakten.se/sv/information-och-fakta/var-historia/internationella-insatser/>). Jag kommer inte i detalj redovisa alla dessa 120 internationella operationer men kommer att ta ut de största och viktigaste. 1956-1967 deltog ungefär 12 000 svenska soldater i den FN-ledda operationen UNEF för att assistera i Suezkrisen. Detta var även första gången FN använde sig av väpnade trupper för att säkra fred och stabilitet. 7600 soldater återvände till Suezområdet 1973-1980 när fortsatta aggressioner uppkom och FN lanserade UNEF II. Mellan 1980-1994 sände Sverige 9200 soldater för att bidra till UNIFIL i Libanon Den största internationella insatsen Sverige någonsin gett sig in i är UNFICYP där man skickade över 28 000 svenska trupper till Cypern 1964-1993. Efter det finns det egentligen endast två andra FN-ledda operationer av denna storlek vilka är insatserna i Bosnien och Liberia. Mellan 1993-1999 tjänstgjorde runt 10 200 svenska trupper i den FN-ledda UNPROFOR operationen i Bosnien, detta skulle senare tas över av NATO där Sverige fortsatte sitt stöd med trupper och bistånd. Den svenska insatsen i Liberia består av ungefär 230 svenska sen 2004 och fram tills idag. Därefter så börjar man allt mer se trenden av NATO- och EU-ledda internationella insatser. I Afghanistan 2001 bidrog man till den NATO-ledda ISAF. 2011 skickade Sverige 140 svenskar och 5 Gripen plan för att assistera i NATO:s FN sanktionerade insats i Libyen. Året därefter så bestämde den svenska regeringen att man skulle skicka ett större bidrag på ungefär 70 svenskar och transportflygplan (FN-fakta nr 4/13). Den 31 mar 2015 befann sig 424 svenska soldater runtom i världen i olika pågående

internationella insatser, med den största delen på 286 personer som befann sig i Mali (<http://www.forsvarsmakten.se/sv/var-verksamhet/internationella-insatser/personalsiffror-internationella-insatserna/>).

(<http://www.fn.se/om-oss/verksamhet-/fred-sakerhet-och-nedrustning/sveriges-stod-till-fns-fredsarbete/statistik/>)

5. Analys

5.1 Retorikanalys

Så kan man se en förändring i Sveriges syn på säkerhetsbegreppet i den svenska utrikes- och säkerhetspolitiska retoriken? För 1990 så talar Sten Andersson om att Sverige mer aktivt måste bistå utvecklingsländer och hyllar de länder som ställer sig upp och gör motstånd om förtyck och diktatur. Biståndet Sten Andersson talar om är av den ekonomiska sorten och han poängterar gång på gång att Sverige måste ta en aktivare roll i att bistå med demokratiseringsprocesser runtom i världen. Dock finns ingen vidare diskussion om andra former av bistånd, speciellt militärt bistånd för att bidra med fred och säkerhet. Samtidigt menar han på att svensk utrikespolitik har en central uppgift i att bidra till respekt för mänskliga rättigheter och folkrätten. Detta kommer därefter att förändras en del i den svenska retoriken då bara 5 år senare då Lena Hjelm-Wallén uttrycker sig om att FN och EU måste skapa sig starkare och effektivare medel för snabbt kunna engagera sig tidigt i krissituationer

som hotar säkerheten. En allt större fokus läggs här på att folkrätten inte längre ska tillämpas för att skydda staten utan även individerna inom staten. Man talar fortfarande om att Sverige genom politiska och ekonomiska bistånd ska arbeta förebyggande och med preventiv diplomati bringa fred och säkerhet. Sveriges utrikes-och säkerhetspolitiska doktrin att vara militärt alliansfria i syfte att hålla sig neutral i händelse av krig står fast och man menar på att det är genom byggandet av solidaritet och gemenskap med FN och EU som man skapar en väg till säkerhet och fred. Man menar på att den militära alliansfriheten är den bästa chansen man har för att säkra säkerheten i Europa. Man talar även om det svenska engagemanget i forna Jugoslavien där man bidrar med både svenska trupper och ekonomiskt bidrag. Sedan presenterar man i denna utrikesdeklaration viljan att upprätta en svensk internationell fredsstyrka som ska bistå FN-ledda insatser runtom i världen. När man fortsätter 5 år framåt kan man fortsätta se hur retoriken långsamt börjar skilja sig från tidigare. Man står fortfarande fast vid den svenska militära alliansfriheten men samtidigt säger man att Sveriges säkerhetspolitik är numera av allt större europeisk dimension. Man liknar de svenska insatserna på Balkan som ett uttryck för Sveriges vilja till en gemensam säkerhet i Europa. Fortsättningsvis så vill man att Sverige ska förbättra sin militära förmåga för att mer effektivt kunna bistå och medverka inom krishantering. Sedan nämns NATO för första gången år 2000 och man menar på att NATO har en stor betydelse för EU:s militära krishantering. Anna Lindh skriver i sin utrikesdeklaration att förebyggande konflikthantering ska ta en allt större roll i svensk utrikes-och säkerhetspolitik. Hon menar även på att politiken och folkrätten idag har gått ifrån nationell säkerhet till att handla om individers säkerhet och mänskliga rättigheter. Och man menar sedan att det är Sveriges ansvar att bringa demokrati, utveckling samt mänskliga rättigheter till världen. När man senare går in på Laila Freivalds utrikesdeklaration från 2005 så talar man för första gången om en bredare definition på säkerhetsbegreppet och med det så måste man allt mer ta fokus på individens skydd och rättigheter i den utrikespolitiska agendan. Man talar om en aktivare utrikespolitik och säger att man under kalla kriget såg utrikespolitiken som ett skydd för Sverige och att man idag allt mer måste ta sitt ansvar för att skydda fred och utveckling i andra delar av världen. Laila Freivalds skriver att det ligger på staten att beskydda sin befolkning och om staten misslyckas med detta ansvar är det upp till världssamfundet att ta sitt ansvar att beskydda dem. En önskan att allt mer öka deltagandet i fredsfrämjande insatser presenteras även här och det är inte bara

under FN flag man önskar att engagera sig utan även EU och NATO ledda insatser. NATO i 2005 utrikesdeklaration presenteras som en viktig partner för Sverige när det kommer till krishantering och man kommer även fortsätta att bidra med styrkor till de NATO-ledda insatserna runtom i världen, samtidigt som man yrkar på den svenska militära alliansfriheten. En av de mer intressanta utrikesdeklarationerna som skrivs under denna tid är den från 2010 som presenteras av Carl Bildt. Den tidigare retoriken kring ett starkare och effektivare fredsbevarande Sverige försvinner här något. Här beskriver Carl Bildt att man ska fortsätta vara aktiva i sina engagemang runtom i världen och man ska jobba för en långsiktig politik för fredslösning för att kunna främja fred och utveckling. EU och Sveriges samarbete menar han på är av vital roll för den svenska utrikes-och säkerhetspolitiken. Han presenterar även den svensk ledda EU marina anti-piratinsatsen utanför Somalias kust. Till sist trycker han på att det är regeringens fortsatta vilja att samarbeta med både FN och NATO och det är endast genom ett kraftfull och resolut FN där man med sina gemensamma värden kan skapa en bättre värld. Dock så återkommer den allt starkare retoriken kring ett mer engagerat Sverige år 2015 med Margot Wallströms utrikesdeklaration. Här återigen presenteras den svenska viljan att alltmer engagera sig i internationell fredsbevarande insatser i samarbete med FN, EU, NATO och OSSE. Margot Wallström menar på att det är regeringens vilja att allt mer bidra i FN-ledda insatser och nämner Sveriges bidrag till insatsen i Mali som ett bevis på denna vilja.

Det man kan ta ifrån dessa 5 punkter ur 25 år av svensk utrikes-och säkerhetspolitisk retorik är att en förändring i svensk retorik har skett till viss mån. Tanken om en bredare och djupare säkerhetsdefinition kan märkas av från och med 1990 och blir allt starkare ju närmare idag man kommer. svensk utrikes-och säkerhetspolitik har alltid värnat om folkrätten och ju mer åren går ifrån kalla krigets slut så även de mänskliga rättigheterna. Ett av de tydligaste exemplen inom den svenska utrikes-och säkerhetspolitiska retoriken är man allt mer börjar fokusera på individens säkerhet, inte bara i närområdet utan att man allt mer talar om att bringa fred och säkerhet till individer på andra sidan jordklotet. År 1990 var det demokratiseringsprocessen som låg svensk utrikes-och säkerhetspolitik retoriken närmas om hjärtat. 25 år senare talar man om det fortsatta arbetet i Afghanistan. Dock är det inte så att internationellt fredsarbete är något som kommit upp de senaste 25 åren utan som jag tidigare presenterade så har svenska trupper assisterat i FN-ledda insatser långt tidigare, men det ska även poängteras att retoriken tydligt har skiftat fokus, för även fastän vi tidigare skickat

trupper utomlands i FN-ledda insatser så har retoriken skiftat till att Sverige allt mer ska ta en aktivare roll som rättskipare. En annan retorisk förändring som har skett i min mening är Sveriges samarbete med EU och hur man allt mer fokuserar på att agera i EU-ledda insatser utöver de FN-ledda. Man vill engagera sig mer i världen och det är även på den grad att man talar om de viktiga samarbetena med NATO. För Sverige genom dessa 25 år har stått sig starka på sin utrikes-och säkerhetspolitiska doktrin att hålla sig militärt alliansfria, samtidigt som man talar om att utöka sitt samarbete med NATO, som i grund och botten är en militär alliansorganisation. Det man även ska ta från denna utveckling är hur mycket närmare Sverige tagit sina värderingar till de av EU. Man har gått från 1990 att mena på att europeiskt samarbete är något man ska sträva efter till att idag tala om hur man tillsammans med EU-ledda insatser vill säkra fred och stabilitet i världen. Det man kan ta ifrån dessa 25 år av svenskt utrikes-och säkerhetspolitisk retorik är Sverige har blivit mer mån om att samarbeta med FN, EU, NATO och OSSE för att skapa en stabil fred och säkra att mänskliga rättigheter följs runtom i världen. Men följer den svenska utrikes-och säkerhetspolitiska retoriken i realitet hur Sverige agerar i världspolitik?

5.2 Agerandeanalys

Det man kan ta ifrån den retoriska analysen är att Sverige är en stark sympatisör för FN och är av viljan att bidra och engagera sig i dess engagemang för fred och stabil säkerhet världen över. Denna vilja tar även form i de tusentals svenska trupper som åkt utomlands under FN-flag för att bidra till de FN-ledda insatserna som äger rum i alla delar av världen. Sverige var med i den första FN-ledda insatsen i Suezkrisen då FN ansåg att väpnade trupper var det bästa alternativet till att skapa säkerhet i regionen och har därefter fortsatt vara ett aktivt stöd till FN och dess internationella insatser för fred och säkerhet. Det som ska sägas är att sen 1965 har det alltid funnits svenska trupper utplacerade runtom i världen och fram till 1996 var det endast trupper under FN-flag som fanns utplacerade. Därefter hände något och det starka stödet man tidigare givit FN försvann och Sverige började skicka trupper utomlands under egen eller EU/NATO-flag. Av grafen som presenteras på sida 18 kan man med stor marginal se att de svenska utlandsstyrkorna inte längre föll under FN flag utan under annan. De EU-ledda marina insatserna utanför Somalia kust och den svensk ledda marina operationen Atalanta är fortsatta bevis på att Sverige idag allt mer agerar utanför FN-ledda operationer. Inte att säga att de inte är godkända av FN men att Sverige idag inte längre begränsar sig till

FN-ledda internationella insatser utan man mer väljer att engagera sig i de regioner där man anser att det behövs stöd för säkerhet. Med en bredare och djupare definition av säkerhet så finns det idag allt mer fenomen som är behov av säkerhet än det fanns under kalla kriget. Sverige är idag friare att göra de val vart och när man vill bidra med militärt stöd för att utveckla fred och säkerhet. Samtidigt har Sverige alltid hyllat och stöt länder som försöker utveckla sig mot ett mer demokratiskt samhälle, och se exempel som konflikten i Libyen så är det ett ytters exempel på Sveriges vilja att bida till frigörelsen från förtryck och diktatur. Men för att återkomma till grafen på sida 18 så är det fortfarande som så att Sverige inte har markant ökat sitt engagemang när det kommer till att skicka trupper utomlands de senaste 50 åren. Den enda oregelbundna ökningen och sänkningen är den 1994-1995 vilket är Sveriges bidrag till den FN-ledda insatsen i Bosnien och sedan tas över av NATO. Det man dock kan urskilja efter 1995 är en mer frekventare ökning och sänkning i antal svenska trupper som åker utomlands. Detta kan bero på att man idag är allt snabbare och effektivare kan ta sig till och ifrån internationella insatser.

6. Slutdiskussion

I min hypotes så menade jag på att Sverige har idag till skillnad från tidigare mer aktivare i att skicka militärt stöd i fredsbevarande insatser världen över. Detta var inte fallet, men det betyder inte att min hypotes var helt fel. För Sverige har alltid sen ingången i FN varit en stark allierad när det kommer till att bidra med svenska soldater för FN-ledda insatser världen över. Dock som jag tidigare presenterade har stödet till FN:s insatser minskat de senaste 20 åren och Sverige har under andra fanor engagerat sig för att bidra med stöd och säkerhet runtom i världen. Man har alltmer närmat sig NATO i sitt arbete för säkerhet i världen, något jag ser som en märklig företeelse. Med det menar jag att som jag nämnde tidigare i uppsatsen så är NATO i grund och botten en militärallians, och Sverige som gång på gång trycker på hur man ska vara militärt alliansfria väljer ändå att samarbeta. Jag förstår att Sverige inte är en medlem i NATO vilket gör det endast till ett samarbete och inte ett partnerskap. Sverige har alltså sen 1994/1995 varit mer engagerad i samarbeten utanför FN än med dem när det kommer till internationella militära insatser världen över, samtidigt så har man sen 1990 alltid talat om hur FN är en av grundstenarna till den svenska utrikes-och säkerhetspolitiska agendan. Men det man ser ju mer man går ifrån 1990 och närmar sig 2015 är att EU allt mer

tar större fokus och på samma sätt som FN var en del av den svenska utrikes-och säkerhetspolitiska agendan under kalla kriget så har man allt mer närmat sig EU istället efter att kalla kriget tog slut. Sverige är i min mening ett land som hyllar de mänskliga rättigheterna över det mesta när det kommer till utrikes-och säkerhetspolitisk diskussion. Vi är ett land där man värnar om alla människor, inte bara oss i Sverige utan världens människor. Man pratar inte längre endast om det svenska folkets säkerhet, utan världens befolknings säkerhet. Med en bredare syn på säkerhet kommer även ansvaret att agera mot det som kan hota att säkerheten rubbas. Sverige är ett litet land när det kommer till den resterande världen, men vi har ett stort hjärta samt en enorm vilja att förändra och hjälpa världen. Vi gör det bästa vi kan för att skapa en bättre värld för alla, oavsett om de är danskar eller somalier.

7. Referenslista

7.1 Skriftliga referenser

- Brommesson, Douglas, 2010. "Normative Europeanization: The case of Swedish foreign policy reorientation" i Cooperation and Conflict, vol. 45, nr. 2, s. 224-244.
- Sveriges riksdagsprotokoll:1989/90:85 den 14/4 1990
- Sveriges riksdagsprotokoll:1994/95: 64 den 22/2 1005
- Sveriges riksdagsprotokoll:1999/2000:63 den 9/2 2000
- Sveriges riksdagsprotokoll:2004/05: 72 den 9/2 2005
- Sveriges riksdagsprotokoll:2009/10: 129 den 17/2 2010
- Sveriges riksdagsprotokoll:20014/15: 58 den 11/2 2015
- Jan Teorell, Torsten Svensson, 2013. *Att fråga och att svara, samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber AB
- Ludvig Beckman, 2005. *Grundbok i idéanalys, Det kritiska studiet av politiska texter och idéer*. Stockholm : Ludvig Beckman och Santérus Förlag
- Hough, Peter, 2013. "Understanding Global Security", 3. uppl. New York: Routledge
- Peoples, Columba & Nick Vaughan-Williams, 2015. *Critical Security Studies: An introduction*. New York: Routledge.
- Booth, Ken, 1991. "Security and Emancipation" *Review of International Studies*, Vol. 17, No. 4, pp. 313-326
- FN-fakta nr 4/13: Sveriges bidrag till fredsinsatser

7.2 Internet referenser

- <http://www.regeringen.se/sb/d/1991>
- <http://www.fn.se/om-oss/verksamhet-/fred-sakerhet-och-nedrustning/sveriges-stod-till-fns-fredsarbete/statistik/>
- <http://www.forsvarsmakten.se/sv/information-och-fakta/var-historia/internationella-insatser/>
- <http://www.forsvarsmakten.se/sv/var-verksamhet/internationella-insatser/personalsiffror-internationella-insatserna/>

Lunds Universitet VT15
Statsvetenskap Institutionen
Statsvetenskaplig metodologi STVK02
Kandidatuppsats
Handledare: Jakob Gustavsson

Anton Pärli
910120-5954
22/4 2015